

Systemaattinen katsaus yrittäjien työhyvinvoinnista

Salla Ahola, Jaana-Piia Mäkiniemi, Sanna Nuutinen, Kirsi Heikkilä-Tammi
Tampereen yliopisto

Jaana Laitinen, Tuula Oksanen
Työterveyslaitos

@salla_ahola

salla.ahola@tuni.fi

Miksi tutkia yrittäjien työhyvinvointia?

- Yrittäjän hyvinvointi tukee yrityksen menestystä
- Yrittäjät ovat tärkeitä yhteiskunnalle: talous ja uudet työpaikat (esim. yrittäjien osuus 15 % eurooppalaisesta työvoimasta)
- Yrittäjät ovat yleisesti ottaen tyytyväisempiä työhönsä kuin palkansaajat
- Toisaalta yrittäjän työssä on monia kuormittavia tekijöitä, kuten pitkät päivät, taloudellinen epävarmuus, huonompi sosiaaliturva, työterveyspalvelujen vähäinen käyttö

Tavoitteena selvittää

Mitkä tekijät selittävät yrittäjien työhyvinvointia?

- Saadun tiedon perusteella voidaan kehittää toimenpiteitä ja suosituksia, joiden avulla voidaan tukea yrittäjien hyvinvointia

Aineistonkeruu

Systemaattinen laadullinen kirjallisuuskatsaus

- Tiedonhaku seitsemästä tutkimustietokannasta (tammikuussa 2018)
- Hakusanat liittyivät yrittäjiin ja hyvinvointiin (esim. työn imu, työuupumus, työtyytyväisyys, työholismi)
- Etsittiin englanninkielisiä tieteellisissä lehdissä julkaistuja artikkeleita (vertaisarvioidut)
- Yhteensä 1870 artikkelia -> otsikon ja tiivistelmän perusteella 193 oleellista -> koko artikkelin lukemisen jälkeen 30 oleellista -> lehtien laadunarvioinnin jälkeen **27 oleellista**

Mukaan artikkelit, jotka täyttivät seuraavat kriteerit

- Vastaa kysymykseen: mitkä tekijät selittävät yrittäjien työhyvinvointia?
- Mukana 1) selittäviä tekijöitä (esim. työpäivän pituus) ja 2) työhyvinvoinnin kokemus (esim. työn imu)
- Käyttää soveltuvaa tilastollista analyysimenetelmää (vähintään regressioanalyysi -> laadulliset tutkimukset jätettiin pois)

Näitä työhyvinvointikokemuksia tutkittiin

- **Työtyytyväisyys** (n = 15)
- **Työuupumus** (n = 8)
- **Työn imu** (n = 4)

Yrittäjän työhyvinvointia selittävät tekijät

1. **Yksilöön** liittyvät tekijät – henkilön kyvyt ja ominaisuudet
(esim. psykologinen pääoma, pystyvyyden tunne)
2. **Työhön** liittyvät tekijät – työolot ja työn ominaisuudet
(esim. työkuorma, mahdollisuudet oppia uutta, itsenäisyys)
3. **Yritykseen** liittyvät tekijät – yrityksen toimintaan liittyvät asiat
(esim. kilpailu, yrityksen suoriutuminen)
4. **Sosiaaliset** tekijät – sosiaaliset suhteet työssä ja työn ulkopuolella
(esim. ammatillinen yksinäisyys, työn ja perheen väliset ristiriidat, sosiaalinen tuki)
5. **Yhteiskunnalliset** tekijät – laajempi yhteiskunnallinen tilanne
(esim. maan työttömyysaste)
6. **Johtajuuteen** liittyvät tekijät – vastuiden hallinta
(esim. yrittäjällä on työntekijöitä)

Päätelmät

- Yleisesti ottaen yrittäjillä työhyvinvointia selittävät melko samanlaiset tekijät kuin palkansaajilla
 - Yksilöön ja työhön liittyvät tekijät korostuivat yrittäjillä
 - Lisänä yritykseen liittyvät tekijät
 - Vähemmän johtajuuteen liittyviä tekijöitä
- Analysoitiin myös tutkimusten laatua, ja huomattiin useissa tutkimuksissa puutteita
 - Laadukas yrittäjien hyvinvointitutkimus on toistaiseksi vähäistä, joten sitä tarvitaan lisää jatkossa!

Kiitos!

 @salla_ahola
salla.ahola@tuni.fi

Työhyvinvoinnin tutkimusryhmä
<https://research.tuni.fi/tyohyvinvointi/>